اللهم ارزقنا فیه مواسات الفقیر

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران

جام جم

یکشنبه ۴ اردیبهشت ۱۴۰۱ | ۲۲ رمضان ۱۴۴۳ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌ودوم - شماره ۶۱۹۹ | استان تهران و البرز ۳۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۲۵۰۰ تومان | Sunday - April 24th, 2022 |

شاپا: ISSN1735-3637
پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳
سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم

حدیث

امام کاظم(ع)

بر شما باد به خموشی که کم گویی، حکمت بزرگی است.

بحارالانوار

واحه

تو کجا نالی از این خار که در پای من است
یا چه غم داری از این درد که بر جان تو نیست

سعدی

اوقات شرعی امروز

اذان ظهر: ۱۳/۰۲ غروب آفتاب: ۱۹/۴۵
اذان مغرب: ۲۰/۰۴ نیمه‌شب شرعی: ۰۰/۱۷
اذان صبح(فردا): ۴/۴۸ طلوع خورشید(فردا): ۶/۱۹

دعای روز بیست‌ودوم ماه رمضان

اللهمّ افْتَحْ لی فیهِ أبوابَ فَضْلِک وأنْزِل عَلَی فیهِ بَرَکاتِک وَوَفِّقْنی فیهِ لِموجِباتِ مَرْضاتِک واسکِنّی فیهِ بُحْبوحاتِ جَنّاتِک یا مُجیبَ دَعْوَةِ المُضْطَرّین.

خدایا بگشا به رویم در این ماه درهای فضلت و فرود آر برایم در آن برکاتت را و توفیقم ده در آن برای موجبات خوشنودیت و مسکنم ده در آن وسط‌های بهشت ای اجابت‌کننده خواسته‌ها و دعاهای بیچارگان.

امروز در تاریخ

- سومین شب از شب‌های قدر
- تأسیس سازمان «فرهنگستان ایران» / ۱۳۱۴
- آغاز عملیات کربلای ۱۰ / ۱۳۶۶

عبور و مرور

صید مروارید غلتان

تکراری‌ترین موضوع بحث در رسانه‌ها طی دو دهه گذشته، گلایه نهادها از کمبود بودجه است، وزیر وقت کار هم در همان سال‌ها رو به متقاضیان وام خوداشتغالی با صدای بلند گفته است: «بودجه نداریم».

حالا چند سالی هست هاروکی موراکامی، نویسنده محبوب کتابخوان‌های ایرانی شده است اما به گواه جام جم ۲۰ سال پیش، این نویسنده اولین اثرش را در بازار نشر ایران منتشر کرده است.

جالب توجه‌ترین تیتر روزنامه ۴ اردیبهشت ۸۱ اما مربوط به صفحه جامعه است، این خبر البته که باگذشت ۲۰ سال جالب توجه است. جام جم به نقل از میزگرد تخصصی شهرداری در تهران خبر داده «بزرگراه تهران. شمال احداث می‌شود» در خبر دیگری به نقل از وزیر وقت آموزش و پروش آمده در یک سال ۲۰ هزار کلاس درس ساخته می‌شود.

شرارت‌های باند «مروارید غلتان» هم موضوع بحث روز ۲۰ سال پیش است. خبر جام جم این است که ماموران آگاهی تهران با پیگیری یک پرونده کلاهبرداری اعضای این باند را در تهران و قشم دستگیر کرده‌اند. خبری که باتوجه به جامعه فراگیر مالباختگان، حسابی سروصدا کرده بود.

عکس روز

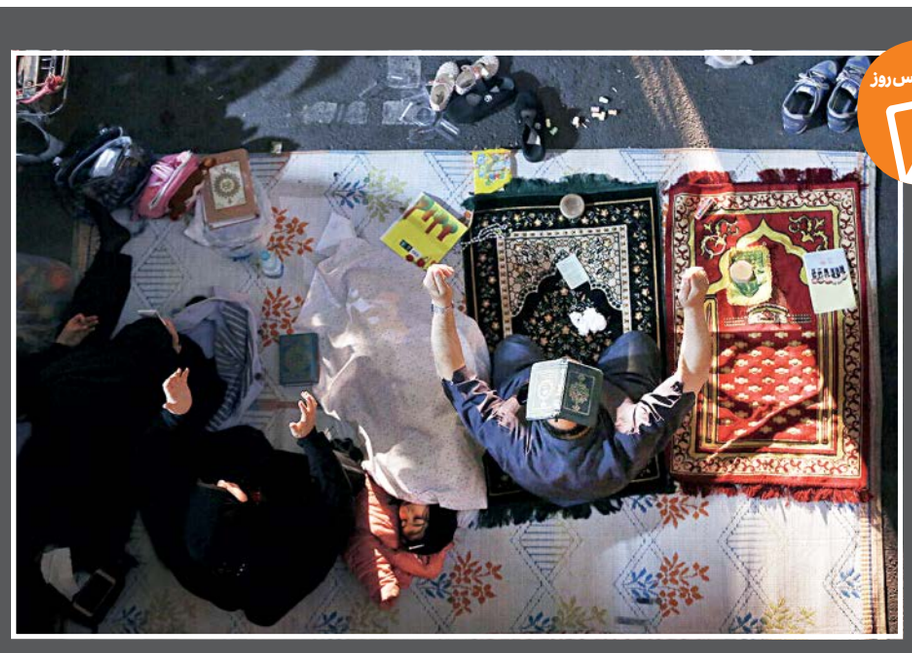

مراسم احیای شب بیست‌ویکم ماه مبارک رمضان همزمان با دومین شب از لیالی قدر و شب شهادت حضرت علی(ع) در حسینیه همدانی‌های تهران برگزار شد.

احمد معینی‌جم
ایرنا

چهره روز

ویدئوی گریه یک باستان‌شناس در فضای مجازی خبرساز شده است

مویه بر گور

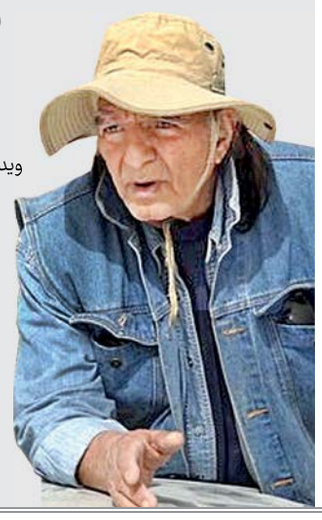

ویدئوی چندثانیه‌ای از گریه وزاری یک باستان‌شناس مشهور در چند روز گذشته، خبرساز شده است. این ویدئو، اسماعیل یغمایی را نشان می‌داد که برای لوله‌کشی‌های آب تخریب‌کننده ارگان یادگار تمدن عیلامی در خوزستان در حال گریستن است. قصه اما تازه نبود، ویدئوی فراگیر شده قدیمی است هر چند بهانه گریستن او همچنان باقی است. یغمایی بچه خیابان مجاهدین اسلام تهران است، چهارراه معروف آبسردار، هر چند رگ و ریشه‌اش به خوراصفهان برمی‌گردد، به پدر و مادر کوچیده به تهران. پس از کارشناسی و مدت‌ها سرگردانی سرانجام لوله‌کش اداره باستان‌شناسی فوت می‌کند و با سفارش زنده‌یاد دکتر نگهبان، کلنگ به دست راهی بیابان می‌شود. راهی که تا به امروز به درازا کشیده اما هنوز هم همان دانشجوی ۷۰-۶۰ سال پیش است؛ سخت دلبسته خاک. بسیاری از خاطرات او تصویری واضح و دقیق از وضعیت کاوش و کشف آثار تاریخی، در روزهای انقلاب و سال‌های جنگ تحمیلی را نشان می‌دهد. خاطرات او نشان از رازهایی در باستان‌شناسی دارد که ما نمی‌دانیم. به قول خودش، خاک، ماده شگفت‌انگیزی است و باستان‌شناسی، دنیای شگفت دیگری که سروکارش با این ماده است. وقتی به یک تپه باستانی کلنگ می‌زنی یا خاک یک معبد چندهزارساله را زیر و رو می‌کنی یا به استخوان‌های پوسیده یک خاک سپرده حدود ۶۰۰۰ ساله دست می‌زنی، تازه آغاز کار است.

تایم‌لاین

جدال بر سر درختان قطع شده چیذر ادامه دارد

وقتی شهرداری هم به درختان رحم نمی‌کند

جدل درباره قطع درختان توسط شهرداری تهران بالا گرفته است، شورای شهر می‌گوید موضوع را پیگیری می‌کند و شهرداری باید در برابر این کار پاسخگو باشد اما در مقابل شهرداری، کلیدواژه قطع درختان را «پروژه تخریب رسانه‌ای» تعبیر کرده و گلایه شهروندان را به نوعی کار «بنگاه‌های اقتصادی رسانه‌ای یک عده خاص» دانسته است. با این اوصاف، موضوع در فضای مجازی و میان کاربران در میان همه هیاهوهای خبری این چند روز اخیر واکنش‌های بسیاری به همراه داشت. ماجرا از یک خبر و به پیوست آن ویدئوی کوتاهی آغاز شد که نشان می‌داد مأموران شهرداری منطقه یک تهران، شبانه نسبت به قلع و قمع درختان داخل پارک و فضای سبز چیذر اقدام کردند. ماجرا اما باز هم آنقدر رسانه‌ای نشده بود که شهرداری تهران، این بار موضعی عجیب گرفت و این کار را قانونی خواند. همین واکنش باعث افزایش انتقادات نسبت به قطع درختان چیذر شد.

موضوع با افزایش واکنش‌ها در فضای مجازی به نهادهای هم رسمی رسید و پارلمان شهری پایتخت، این بار صریح‌تر نسبت به این اتفاق موضع‌گیری کرد. ناصر امانی، عضو شورای شهر تهران اعلام کرد «شهرداری خودش متولی کاشت و نگهداری فضای سبز است و هم متولی برخورد با کسانی است که به تخریب فضای سبز اقدام می‌کنند و می‌توانستند در روز روشن با گرفتن مجوز انجام دهند. این که نیمه شب این کار را انجام می‌دهند، حتما مساله و اشکالی دارد!» او به صورت تلویحی قطع شبانه درختان را دلیلی بر غیرقانونی بودن این اقدام دانست. همین تذکر در صحن علنی شورای شهر هم دوباره واکنش شهرداری را به همراه داشت؛ واکنشی که عجیب‌تر از پاسخ تلویحی قبلی این نهاد بود. در پاسخ شهردار، نکته‌های جالب توجهی وجود دارد؛ اول این که شهرداری نه تنها ادعای قطع ۹۰ اصله درخت را پذیرفته بلکه با قدمی رو به جلو در اطلاعیه خود اعلام کرده «این درختان ۹۰ اصله نبوده بلکه ۲۲۵ اصله درخت بوده است!» در این اطلاعیه آمده است قطع درختان مورد نظر با مجوز بوده و اما مهم‌تر از همه این که «این درختان قطع نشده‌اند بلکه جابه‌جا شده‌اند!» و البته همان دست فرمان آشنای همیشگی که «فیلم ارائه شده باگفته و گزارش‌های مردم تفاوت‌های زیادی دارد!» موضوع همچنان ادامه دارد و احتمالا تا چند روز دیگر در آوار اخبار عجیب بعدی گم خواهد شد.

حاشیه روز

آیا بالاخره پای جولیان آسانژ به آمریکا باز می‌شود؟

پایان کار افشاگر

قصه جولیان آسانژ دارد به آخر می‌رسد؛ کسی که به باور کارشناسان حوزه ارتباطات، انقلابی در این حوزه به پا کرد و با راه‌اندازی سایت ویکی‌لیکس رازهای مگوی بسیاری از دولت‌ها را برملا ساخت. اتفاقا همین انقلاب رسانه‌ای بود که باعث دشمن‌تراشی‌اش شد و حالا نزدیک به یک دهه است زندگی عجیب و غریبی را در پیش دارد؛ از اتهام تجاوزش در سوئد گرفته تا حبس چندساله‌اش در سفارت اکوادور در لندن و البته همین خبر روزهای گذشته که اعلام شده دادگاهی در بریتانیا بالاخره حکم استرداد او به آمریکا را صادر کرده است. در آمریکا هم فرش قرمزی زیر پای او پهن نیست و از همین حالا حکم ۱۷۵ سال حبس در انتظارش است. البته که حکم صادر شده نیاز به دو امضای دیگر هم دارد، یکی امضای وزیر کشور انگلیس و دیگری امضای بوریس جانسون، نخست‌وزیر این کشور. دستگاه قضایی آمریکا قصد دارد آسانژ را به اتهام جاسوسی به پشت میز محاکمه بکشاند. او متهم به سرقت و انتشار اطلاعات محرمانه از عملیات نظامی آمریکا در عراق و افغانستان به همراه چلسی منینگ است. مقامات آمریکایی می‌گویند او همچنین جان ماموران اطلاعاتی آمریکایی را به خطر انداخته است. طرفداران آسانژ، او را یک روزنامه‌نگار تحقیقی می‌دانند که جنایات جنگی را افشا کرده است. بر اساس حکم پیشین دادگاه، استرداد آسانژ ۵۰ ساله به دلیل وضعیت نامناسب روانی و جسمی‌اش به ایالات متحده متوقف شد. واشنگتن اما این تصمیم را به چالش کشید و قضات دادگاه تجدیدنظر گفتند تضمین‌هایی که ایالات متحده در این میان داده برای رفع نگرانی‌ها از سلامت آسانژ کافی است.

خبر روز

یافته جدید ژاپنی‌ها، چشیدن نمک بیشتر، بدون خوردن نمک است!

زبانتان را فریب بدهید

البته که مایه تاسف است مواد اولیه‌ای چون نمک و شکر که طعم غذا را بهتر می‌کنند، در صورت مصرف بیش از حد می‌توانند تاثیرات مضر و جبران‌ناپذیری بر بدن انسان داشته باشند اما حالا محققان ژاپنی چاپستیک یا همان چوب‌های غذاخوری هوشمندی را ابداع کرده‌اند که طعم شور را افزایش می‌دهد و به طور بالقوه به افرادی که نیاز به کاهش نمک در رژیم غذایی خود دارند، کمک می‌کند. یعنی همان‌گونه که عینک‌های واقعیت مجازی می‌توانند چشم‌ها را فریب دهند تا دنیاهای سه بعدی را که وجود ندارند، ببینند؛ این چاپستیک‌ها نیز می‌توانند زبان کاربر را فریب دهند تا طعم‌های شوری که وجود ندارند را بچشند.

میانگین متوسط مصرف نمک روزانه مردم ژاپن بسیار بالاتر از استاندارد توصیه شده سازمان جهانی بهداشت است. این چوب‌های غذاخوری هوشمند بخشی از تلاش وزارت بهداشت ژاپن است تا بتوانند به کاهش میزان نمک مصرفی حداقل تا ۲۰ درصد دست یابند. در انتهای یکی از این چوب‌ها سیمی متصل به یک رایانه کوچک است که روی مچ بسته می‌شود. با تحریک الکتریکی یک جریان موجی خاص به دهان فرد وارد می‌شود و جوانه‌های چشایی را تحریک کرده و سبب تقویت یون‌های کلرید سدیم و مونوسدیم گلوتامات می‌شود و فرد مزه شوری را در دهانش احساس می‌کند.

اتفاق روز

بیش از ۷۰ سال پیش در چنین روزی، وسپا متولد شد

خاطرات موتورسیکلت

نزدیک به ۷۶ سال پیش در چنین روزی، حق امتیاز یک اسکوتر معمولی به نام «وسپا» ثبت شد و بعدتر شد موتورسیکلتی که حالا نمادی از یک کشور است. قصه نامش هم جالب است که می‌گویند اولین مواجهه تولیدکننده این موتور اشاره به شباهت وسپا با «زنبور عسل» داشته و از آنجاکه ایتالیایی‌ها به زنبور عسل می‌گویند وسپا این نام روی این موتور خاطره‌انگیز مانده است. اما هر چقدر هم این موتورسیکلت محبوب جهانیان باشد جالب است بدانید طراح آن از وسپا متنفر است! بازار اما توجهی به تنفر کورادینو داسکانیو، طراح نابغه نداشت و این موتورسیکلت خیلی زود جایش را در دل شهروندان باز کرد. البته که سینماگرها هم در این علاقه کم نگذاشتند، ستاره‌هایی مانند آنیتا اکبرگ در فیلم زندگی شیرین و همچنین آدری هپبورن، بازیگر محبوب آن روزها در فیلم تعطیلات رُمی با وسپا به گردش اطراف رم پرداخت. در کمتر فیلمی از سینمای ایتالیا هم می‌شود رد و نشانی از این موتورسیکلت محبوب ندید. البته این موتورسیکلت در بازار ایران هم مورد توجه قرار گرفت و فراگیری بسیاری یافت. اما تلخ ماجرا این که همین وسیله هم حالا تبدیل به طبقه محدود برخورداری شده چراکه به نظر می‌رسد یکی از نشانه‌های تفاخر به برخورداری و لاکچری بودن شده است.

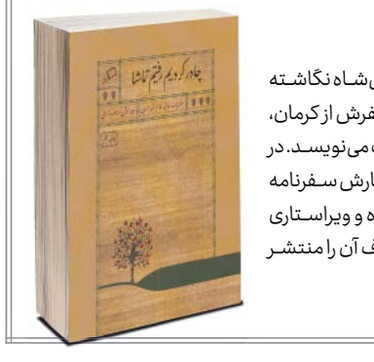

اعداد روز

۱۴۳

۸ درصد

هنوز آموزش حضوری در مراکز آموزشی با ترکش‌های فراگیری کرونا همراه است. وجهی، معاون دانشجویی دانشگاه تهران حالا اعلام کرده ۸ درصد دانشجویان واکسن کرونا را تزریق نکرده‌اند؛ بنابراین نمی‌توانند در خوابگاه‌ها و کلاس‌ها حاضر شوند. ۱۵ هزار نفر از دانشجویان دانشگاه تهران در خوابگاه‌ها مستقر هستند که حدود ۸ درصد آنها یا یک دز واکسن زده‌اند یا اصلا هیچ واکسنی تزریق نکرده‌اند!

۳ میلیون تن

رکوردهای منفی از مصرف‌گرایی جامعه ایرانی همچنان ادامه دارد، از دورریز غذا گرفته تا حالا که اعلام شده ایران جزو هشت کشور اول تولیدکننده زباله در دنیاست. مهدی مصطفوی یکی از مسؤولان سازمان محیط‌زیست اعلام کرده رتبه ایران در استفاده از کیسه‌های پلاستیکی بالاتر از حد متوسط جهانی است و در ایران، سالانه بیش از سه میلیون تن پلاستیک تولید می‌شود که بیش از ۹۰ درصد آنها بازیافت نمی‌شوند.

۱۴ میلیون نفر

آمارهای منتشر شده از سوی موسسه کار و تامین اجتماعی نشان می‌دهد در حال حاضر ۲/۵ میلیون نفر در ایران بیکار مطلق هستند اما این تنها افرادی نیستند که شغلی ندارند و حالا آن‌طور که آمارهای این موسسه نشان می‌دهد ۱۴ میلیون نفر در کشور نیاز به شغل شایسته دارند و زیست‌بوم ملی اشتغال هدف خود را بر توسعه شغل شایسته قرار داده است.

پیشنهاد روز

یک مستند؛ همه درختان من

فیلم‌های مستند در چند سال گذشته اقبال بسیاری میان دوستداران سینما داشته است. مستند «همه درختان من» ساخته رخشان بنی‌اعتماد درباره مه‌لقا ملاح، کهنسال‌ترین فعال محیط زیست و موسس اولین سازمان مردم نهاد مربوط به محیط زیست در ایران است. سپری کردن چند روز در خانه و همراهی با او در گردهمایی‌ها و فعالیت‌های محیط زیستی، بهانه‌ای برای تصویر کردن وضعیت بحرانی محیط زیست در ایران است.

یک سریال؛ عالیجناب

هر چند حالا بسیاری معتقدند در عصر طلایی سریال قرار داریم اما هنوز هم هستند کسانی که حوصله دیدن سریال‌های بلند را ندارند و ترجیح می‌دهند به تماشای سریال‌های کوتاه بنشینند، سریال «عالیجناب» انتخاب خوبی برای تماشای سریال است. قصه سریال درباره پسر نوجوان قاضی برجسته نیواورلئان است که به اشتباه در یک حادثه خودروی نوجوان دیگری را در یک تصادف می‌کشد، قاضی او را ترغیب می‌کند که خود را به پلیس معرفی کند.

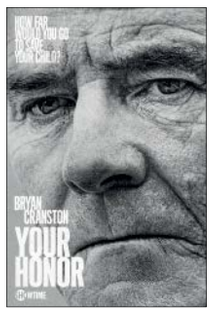

یک کتاب؛ چادر کردیم رفتیم تماشا

چادر کردیم رفتیم تماشا همزمان با حکومت ناصرالدین‌شاه نگاشته شده است. در بخش اول نویسنده در مورد شروع سفرش از کرمان، رفتن به بمبئی و سختی‌ها و ماجراهای سفر حج و عتبات می‌نویسد. در بخش دوم با پایان سفر حج و رسیدن به تهران نوع نگارش سفرنامه تغییر می‌کند. کتاب را رسول جعفریان گردآوری کرده و ویراستاری آن به عهده زهره ترابی بوده و نشر خوش نام اطراف آن را منتشر کرده است.